

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อการป้องกันการทุจริต
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

.....

๑. **ความเป็นมา**

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้ทุกหน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) กำหนด

๑.๒ การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น นับเป็นปีที่ ๑๑ ของการดำเนินการที่ผ่านมา และเป็นปีที่ ๖ ที่ได้ปรับเข้าสู่การประเมินในรูปแบบออนไลน์ ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยในการขับเคลื่อนการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นี้ยังเป็นการทำงานร่วมกันของหน่วยงานร่วมกำกับติดตามทั้ง ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑.๒ สำนักงาน ป.ป.ช. โดยศูนย์ประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ได้มุ่งเน้นการออกแบบการขับเคลื่อนการประเมิน ITA อย่างเป็นระบบ ลดภาระของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดการใช้จ่ายงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพของการป้องกันการทุจริตเชิงรุก ต่อมาได้ออกแบบและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รองรับการประเมินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment System : ITAS) ซึ่งนำมาใช้เป็นศูนย์กลางในการดำเนินการประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังคงกำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงานที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องจากการประเมินในปีที่ผ่านมา เพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินได้มีการพัฒนาการดำเนินงานตามกรอบและหลักเกณฑ์การประเมิน ITA ได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการเก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ ๑ การเก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity and Transparency Assessment : IIT) โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง

ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity and Transparency Assessment : EIT) ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานภาครัฐ

ส่วนที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ทางหน้าเว็บไซต์หลักของหน่วยงาน

โดยแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (Open Data Integrity and Transparency Assessment : OIT) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นการประเมินระดับการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะของหน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลในเว็บไซต์หลักของหน่วยงานได้ใน ๒ ตัวชี้วัด (จำนวน ๔๓ ข้อ) ได้แก่

๑) ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย ๕ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐาน (จำนวน ๙ ข้อ) การบริหารงาน (จำนวน ๘ ข้อ) การบริหารเงินงบประมาณ (จำนวน ๗ ข้อ) การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (จำนวน ๔ ข้อ) และการส่งเสริมความโปร่งใส (จำนวน ๕ ข้อ)

๒) ตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย ได้แก่ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต (จำนวน ๘ ข้อ) และมาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต (จำนวน ๒ ข้อ)

โดยตัวชี้วัดการป้องกันการทุจริต ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย (๑๐ ข้อ) ในจำนวน ๑๐ ข้อ มีเรื่องการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต จำนวน ๒ ข้อ ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี และการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งสำหรับผู้บริหารในการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลที่ดี มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๑.๔ ตามหนังสือที่ ปป ๐๐๑๒/ว ๒๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ท.) แจกแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยได้กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ในกรณีหน่วยงานที่มีภารกิจในการอนุมัติอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ และ ๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของโครงการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน จำนวน ๑ โครงการ โดยกำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ : โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด

๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามหลักการของ สำนักงาน ป.ป.ท.

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต มีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารราชการแผ่นดินภายใต้กรอบธรรมาภิบาล เพื่อลดปัญหาการทุจริต ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาล จึงได้ดำเนินการกำหนดคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐมีหลักปฏิบัติไปในทางเดียวกันโดยมีแนวทาง ดังนี้

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยง จะใช้กรอบตามหลักการของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๙๒ และมีการออกแนวทางเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๓ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๓ ได้เพิ่มเติมในเรื่องการสอดส่องในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ โดยในเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จะใช้องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) และหลักการที่ ๘ คือ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยมีกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๔ กระบวนการ ดังนี้

๑) Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

๒) Detective : ฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้เรื่องที่น่าสงสัย ทำการลดระดับความเสี่ยงนั้น หรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร

๓) Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Know Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้เกิดการทุจริตเข้ามาได้อีก

๔) Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องปรามล่วงหน้าในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดัน หรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต ดังรูปที่ ๑

องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมทุจริต
(The Fraud Triangle)



รูปที่ ๑ : องค์ประกอบของการทุจริต หรือสามเหลี่ยมการทุจริต
ที่มา : คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท.

๒.๒ ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๓ ด้าน ได้แก่

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ในกรณีหน่วยงานที่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับการประเมินความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ ในกรณีที่หน่วยงานไม่มีภารกิจในการอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน จำนวน ๑ โครงการ เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สป.ดศ.)

๓.๑ ชั้นเตรียมการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของ สป.ดศ. ดำเนินการตามแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS) ของ สำนักงาน ป.ป.ท. โดยมีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน ดังนี้ ๑) การระบุความเสี่ยง ๒) การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ๓) การประเมินค่าความเสี่ยงรวม ๔) การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ๕) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ๖) การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง ๗) จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง ๘) การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง และ ๙) การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ในชั้นเตรียมการสำหรับการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ สป.ดศ. จะต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. วิเคราะห์ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงงานจากภารกิจแต่ละประเภท ซึ่งมีอยู่ ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ในกรณีหน่วยงานที่มีภารกิจในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และ ๓) ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ : โครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด โดยคัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ต้องจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน จำนวน ๑ โครงการ ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของ สป.ดศ. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีมติคัดเลือก โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) ซึ่งอยู่ในแนวทางการขับเคลื่อนการ

ประเมินความเสี่ยง...

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ ๓ คือ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เพื่อดำเนินการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต โดยดำเนินการในลักษณะคณะทำงานย่อย

๓. เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของโครงการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ส.ป.ด.ศ. โดยกลุ่มตรวจสอบภายใน (ตส.) ได้จัดประชุมกลุ่มย่อยในคณะทำงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีผู้แทน ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กองป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ (ปท.) กองกลาง (กก.) ((กลุ่มงานประชาสัมพันธ์ (กปส.) กลุ่มงานพัสดุและทรัพย์สิน (กพส.) และกลุ่มงานการเงินและบัญชี (กงบ.)) กองกฎหมาย (กม.) กองยุทธศาสตร์และแผนงาน (ยศ.) และศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ศท.) เข้าร่วมการประชุมจำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ในขั้นแรกก่อนการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตดังกล่าว ตส. ได้นำข้อมูลแผนบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และการตรวจสอบข้อมูลของ กก. กม. และ ปท. มาเป็นข้อมูลประกอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๑) แผนบริหารความเสี่ยง พบว่า โครงการฯ มีความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) ด้านการดำเนินงาน (Operation Risk : O) และด้านการเงิน (Financial Risk : F) จำนวน ๔ กิจกรรม/ขั้นตอน ได้แก่ ๑) การกำหนดขอบเขตงาน ๒) การจัดทำ TOR และราคากลาง ๓) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และ ๔) การตรวจรับงาน ซึ่งทั้ง ๔ ขั้นตอน/กิจกรรมดังกล่าว ระดับค่าความเสี่ยงจะอยู่ในระหว่าง ๑ - ๕

๒) กก. กม. และ ปท. ได้ตรวจสอบข้อมูลระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน (วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) ไม่พบว่า มีข้อร้องเรียน/การกล่าวโทษ/ ปัญหาการทุจริตในโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) จากการตรวจพบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลดังกล่าวจะนำไปใช้ประกอบการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) ต่อไป

๓.๒ การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต

ที่ประชุมกลุ่มย่อยในคณะทำงานการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) ตามข้อมูลที่ได้รับจาก กก. กม. และ ปท. และสรุปผลการวิเคราะห์รูปแบบ

และพฤติกรรม...

และพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต และมาตรการป้องกันการทุจริตในโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) ดังนี้

รูปแบบและพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ที่คาดว่าจะอาจเกิดขึ้น

๑. การจัดทำค่าของงบประมาณ

๑.๑ อาจมีการวิ่งเต้นแบบผูกขาด (lobbying) เพื่อมุ่งผลต่อการตัดสินใจของหน่วยงานกลาง เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง โดยอ้างอิงความเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล

๑.๒ จัดทำค่าของงบประมาณ โดยกำหนดขอบเขตของงานไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ

๒. การจัดหาพัสดุ

๒.๑ คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการบรรจุใหม่ซึ่งยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายนั้นๆ โดยมีผลต่อการดำเนินงานที่ไม่รู้เท่าทันผู้เสนองานจ้าง ขาดการเจรจาต่อรอง ทำให้ดำเนินการจัดหาในวงเงินที่สูงกว่าความเป็นจริง

๒.๒ การกำหนดราคากลาง และจัดทำขอบเขตของงานฯ (TOR)

- ไม่ได้ดำเนินการสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางเอง แต่ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดจัดทำราคากลางให้

- กำหนดราคากลางบางรายการสูงกว่าความเป็นจริง

- กำหนดปริมาณงานที่จะส่งมอบในแต่ละงวดงานน้อยกว่าวงเงินที่ต้องชำระ

- เปิดเผยแพร่ราคากลาง ตลอดจนขอบเขตของงานหรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อนถึงเวลาอันเหมาะสม

๒.๓ การคัดเลือกผู้รับจ้าง

- คณะกรรมการจัดหาอาจกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอื้อประโยชน์ต่อผู้เสนองานรายใดรายหนึ่ง

- ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอค่อนข้างมาก เพื่อเอื้อให้ผู้รับจ้างมีระยะเวลาในการแก้ไขข้อเสนอ

๒.๔ การอนุมัติสั่งจ้างโดยผู้ไม่มีอำนาจอนุมัติหรือไม่ผ่านความเห็นชอบตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา

๒.๕ จัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง เช่น การกำหนดอัตราค่าปรับในอัตราขั้นต่ำ เป็นต้น

๓. การบริหารสัญญา

๓.๑ อาจมีการแก้ไขสัญญาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง

๓.๒ อาจมีการติดสินบนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ

๓.๓ ไม่ได้ตรวจรับงานตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยดำเนินการตรวจรับงานตามเอกสารเพียงอย่างเดียว

๓.๔ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามปริมาณงานที่กำหนดไว้ในสัญญา

๓.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการตรวจรับพัสดุค่อนข้างนาน เพื่อยืดระยะเวลาในการแก้ไขงานให้กับคู่สัญญา อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาการดำเนินงานตลอดค่าปรับตามสัญญาได้

๔. การดำเนินงานของโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)

การดำเนินการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม/ข่าวบิดเบือน อาจจะมีการพิจารณาล่าช้า/บิดเบือนไปจากความเป็นจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่กับผู้ที่นำข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ อาจจะเป็นพวกพ้องกัน

มาตรการป้องกันการทุจริต

๑. ทบทวนมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยให้ครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) กำหนดการประมาณการค่าใช้จ่ายจะต้องคำนึงถึงรายละเอียดขอบเขตของงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนสูงสุด ตลอดจนคำนึงถึงความคุ้มค่าการใช้งบประมาณ
- ๒) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคนิค เพื่อช่วยในการพิจารณากำหนดราคากลางกลางและรายละเอียดขอบเขตของงานด้านเทคนิคเฉพาะ
- ๓) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำหนดราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง
- ๔) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านพัสดุ เพื่อช่วยในการพิจารณาอัตราค่าปรับให้เป็นไปตามระเบียบ ตลอดจนให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของระเบียบ
- ๕) ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ

๒. กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด

๓. จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

๔. กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สป.ดศ. ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

๕. ทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเองของคณะกรรมการทุกชุดว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนอราคา คู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง

๖. กำหนดเป็นตัวชี้วัดผลงานข้อตกลงการปฏิบัติราชการและสมรรถนะที่คาดหวังในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)

๓.๓ สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

สป.ดศ. ได้ประเมินความเสี่ยงตามตารางที่ ๑ - ๕ ตามหลักการในคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	<p>การจัดทำค่าของประมาณ</p> <p>๑.๑ อาจมีการวิ่งเต้นแบบผูกขาด (lobbying) เพื่อมุ่งผลต่อการตัดสินใจของหน่วยงานกลาง เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง โดยอ้างถึงความจำเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล</p> <p>๑.๒ จัดทำค่าของประมาณ โดยกำหนดขอบเขตของงานไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ</p>		✓
๒	<p>การจัดการพัสดุ</p> <p>๒.๑ คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการ บรรจุใหม่ซึ่งยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายนั้นๆ โดยมีผลต่อการดำเนินงานที่ไม่รู้เท่าทันผู้เสนองานจ้าง ขาดการเจรจาต่อรอง ทำให้ดำเนินการจัดหาในวงเงินที่สูงกว่าความเป็นจริง</p> <p>๒.๒ การกำหนดราคากลาง และจัดทำขอบเขตของงานฯ (TOR)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้ดำเนินการสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางเอง แต่ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดจัดทำราคากลางให้ - กำหนดราคากลางบางรายการสูงกว่าความเป็นจริง - กำหนดปริมาณงานที่จะส่งมอบในแต่ละงวดงานน้อยกว่าวงเงินที่ต้องชำระ - เปิดเผยแพร่ราคากลาง ตลอดจนขอบเขตของงานหรือรายละเอียด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อนถึงเวลาอันเหมาะสม <p>๒.๓ การคัดเลือกผู้รับจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการจัดหาอาจกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอื้อประโยชน์ต่อผู้เสนองานรายใดรายหนึ่ง - ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอค่อนข้างมาก เพื่อเอื้อให้ผู้รับจ้างมีระยะเวลาในการแก้ไขข้อเสนอ <p>๒.๔ การอนุมัติสั่งจ้างโดยผู้ไม่มีอำนาจอนุมัติหรือไม่ผ่าน ความเป็นชอบตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา</p> <p>๒.๕ จัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง เช่น การกำหนดอัตราค่าปรับในอัตราขั้นต่ำ เป็นต้น</p>		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Know Factor
๓	การบริหารสัญญา ๓.๑ อาจมีการแก้ไขสัญญาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง ๓.๒ อาจมีการติดสินบนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ๓.๓ ไม่ได้ตรวจรับงานตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยดำเนินการตรวจรับงานตามเอกสารเพียงอย่างเดียว ๓.๔ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามปริมาณงานที่กำหนดไว้ในสัญญา ๓.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการตรวจรับพัสดุก่อนข้านาน เพื่อยืดระยะเวลาในการแก้ไขงานให้กับคู่สัญญา อาจส่งผลกระทบต่อ การพิจารณางดลดค่าปรับตามสัญญาได้		√
๔	การบริหารโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) การดำเนินการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม/ข่าวบิดเบือน อาจจะมีการพิจารณาล่าช้า/บิดเบือนไปจากความเป็นจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ กับ ผู้ที่นำข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ อาจจะเป็นพวกพ้องกัน		√

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การจัดทำค่าของบประมาณ					
	๑.๑ อาจมีการวิ่งเต้นแบบผูกขาด (lobbying) เพื่อมุ่งผลต่อการตัดสินใจของหน่วยงานกลาง เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง โดยอ้างอิงความเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล			√		
	๑.๒ จัดทำค่าของบประมาณ โดยกำหนดขอบเขตของงานไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ		√			
๒	การจัดหาพัสดุ					
	๒.๑ คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการบรรจุใหม่ซึ่งยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง			√		

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
	รวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายอื่นๆ โดยมีผลต่อการดำเนินงานที่ไม่รู้เท่าทันผู้เสนองานจ้าง ขาดการเจรจาต่อรอง ทำให้ดำเนินการจัดหาในวงเงินที่สูงกว่าความเป็นจริง					
	๒.๒ การกำหนดราคากลาง และจัดทำขอบเขตของงานฯ (TOR) <ul style="list-style-type: none"> - ไม่ได้ดำเนินการสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางเอง แต่ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดจัดทำราคากลางให้ - กำหนดราคากลางบางรายการสูงกว่าความเป็นจริง - กำหนดปริมาณงานที่จะส่งมอบในแต่ละงวดงานน้อยกว่าวงเงินที่ต้องชำระ - เปิดเผยแพร่ราคากลาง ตลอดจนขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อนถึงเวลาอันเหมาะสม 		√			
	๒.๓ การคัดเลือกผู้รับจ้าง <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการจัดหาอาจจะกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอื้อประโยชน์ต่อผู้เสนองานรายใดรายหนึ่ง - ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอค่อนข้างมาก เพื่อเอื้อให้ผู้รับจ้างมีระยะเวลาในการแก้ไขข้อเสนอ 		√			
	๒.๔ การอนุมัติสั่งจ้างโดยผู้ไม่มีอำนาจอนุมัติหรือไม่ผ่านความเห็นชอบ ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	√				
	๒.๕ จัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง เช่น การกำหนดอัตราค่าปรับในอัตราขั้นต่ำ เป็นต้น	√				
๓	การบริหารสัญญา					
	๓.๑ อาจมีการแก้ไขสัญญาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง		√			
	๓.๒ อาจมีการติดสินบนคณะกรรมการ ตรวจสอบพัสดุ	√				
	๓.๓ ไม่ได้ตรวจรับงานตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยดำเนินการตรวจรับงานตามเอกสารเพียงอย่างเดียว		√			
	๓.๔ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามปริมาณงานที่กำหนดไว้ในสัญญา	√				
	๓.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการตรวจรับพัสดุก่อนข้านาน เพื่อยืดระยะเวลาในการแก้ไขงานให้กับคู่สัญญา อาจส่งผลกระทบต่อผลการพิจารณางวดลดค่าปรับตามสัญญาได้		√			

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๔	การบริหารโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)					
	การดำเนินการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม/ข่าวบิดเบือน อาจจะมีการพิจารณา ล่าช้า/บิดเบือนไปจากความเป็นจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่กับผู้ที่นำข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ อาจจะเป็นพวกพ้องกัน		✓			

คำอธิบาย

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินความเสี่ยงรวม และขั้นตอนที่ ๔ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ตารางที่ ๓ - ๔ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม และการประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง			ค่าความ เสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง	ประสิทธิภาพ ของการ ควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต
		๓	๒	๑		
๑. การจัดทำคำของบประมาณ						
	๑.๑ อาจมีการวิ่งเต้นแบบผูกขาด (lobbying) เพื่อมุ่งผลการตัดสินใจของหน่วยงานกลาง เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง โดยอ้างอิงความเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล	๑	๒	๒	พอใช้	
	๑.๒ จัดทำคำของบประมาณ โดยกำหนดขอบเขตของงานไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ	๑	๒	๒	พอใช้	

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง	ประสิทธิภาพ ของการ ควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต
๒. การจัดหาพัสดุ					
	๒.๑ คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการบรรจุใหม่ซึ่งยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายนั้นๆ โดยมีผลต่อการดำเนินงานที่ไม่รู้เท่าทันผู้เสนองานจ้าง ขาดการเจรจาต่อรอง ทำให้ดำเนินการจัดหาในวงเงินที่สูงกว่าความเป็นจริง	๒	๓	๖	พอใช้
	๒.๒ การกำหนดราคากลาง และจัดทำขอบเขตของงานฯ (TOR) - ไม่ได้ดำเนินการสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางเอง แต่ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดจัดทำราคากลางให้ - กำหนดราคากลางบางรายการสูงกว่าความเป็นจริง - กำหนดปริมาณงานที่จะส่งมอบในแต่ละงวดงานน้อยกว่าวงเงินที่ต้องชำระ - เปิดเผยราคากลาง ตลอดจนขอบเขตของงานหรือรายละเอียด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อนถึงเวลาอันเหมาะสม	๒	๓	๖	พอใช้
	๒.๓ การคัดเลือกผู้รับจ้าง - คณะกรรมการจัดหาอาจกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอื้อประโยชน์ต่อผู้เสนองานรายใดรายหนึ่ง - ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอค่อนข้างมาก เพื่อเอื้อให้ผู้รับจ้างมีระยะเวลาในการแก้ไขข้อเสนอ	๒	๓	๖	พอใช้
	๒.๔ การอนุมัติสั่งจ้างโดยผู้ไม่มีอำนาจอนุมัติหรือไม่ผ่านความเห็นชอบ ตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา	๒	๓	๖	พอใช้

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความ เสี่ยงรวม จำเป็น x รุนแรง	ประสิทธิภาพ ของการ ควบคุม ความเสี่ยง การทุจริต
	๒.๕ จัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง เช่น การกำหนดอัตราค่าปรับในอัตราขั้นต่ำ เป็นต้น	๒	๓	๖	พอใช้
๓. การบริหารสัญญา					
	๓.๑ อาจมีการแก้ไขสัญญาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง	๒	๓	๖	พอใช้
	๓.๒ อาจมีการติดสินบนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ	๒	๓	๖	พอใช้
	๓.๓ ไม่ได้ตรวจรับงานตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยดำเนินการตรวจรับงานตามเอกสารเพียงอย่างเดียว	๒	๓	๖	พอใช้
	๓.๔ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามปริมาณงานที่กำหนดไว้ในสัญญา	๒	๓	๖	พอใช้
	๓.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการตรวจรับพัสดุก่อนชั่งนาน เพื่อยืดระยะเวลาในการแก้ไขงานให้กับคู่สัญญา อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาตกลงค่าปรับตามสัญญาได้	๒	๓	๖	พอใช้
๔	การบริหารโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไข ปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) การดำเนินการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม/ข่าว บิดเบือน อาจจะมีการพิจารณาล่าช้า/บิดเบือนไป จากความเป็นจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่กับผู้ที่นำ ข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ อาจจะเป็น พวกพ้องกัน	๓	๓	๙	พอใช้

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง : โครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC) กิจกรรม : การดำเนินงานศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๑. การจัดทำคำของบประมาณ		
	<p>๑.๑ อาจมีการวิ่งเต้นแบบผูกขาด (lobbying) เพื่อมุ่งผลต่อการตัดสินใจของหน่วยงานกลาง เพื่อให้ได้รับจัดสรรงบประมาณสูง โดยอ้างอิงความเป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล</p> <p>๑.๒ จัดทำคำของบประมาณ โดยกำหนดขอบเขตของงานไม่สอดคล้องกับวงเงินงบประมาณ</p>	<p>๑.๑ ทบทวนมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยกำหนดการประมาณการค่าใช้จ่ายจะต้องคำนึงถึงรายละเอียดขอบเขตของงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนสูงสุด ตลอดจนคำนึงถึงความคุ้มค่าการใช้งาน</p> <p>๑.๒ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความ โปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด</p> <p>๑.๓ จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรม และจริยธรรม องค์ความรู้ด้านการป้องกันการทุจริตและปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี</p> <p>๑.๔ กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สป.ดศ. ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน</p>
๒. การจัดหาพัสดุ		
	<p>๒.๑ คณะกรรมการฯ อาจจะเป็นข้าราชการหรือพนักงานราชการบรรจุใหม่ซึ่งยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้องรวมทั้งแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายนั้นๆ โดยมีผลต่อการดำเนินงานที่ไม่รู้เท่าทันผู้เสนองานจ้าง ขาดการเจรจาต่อรอง ทำให้ดำเนินการจัดหาในวงเงินที่สูงกว่าความเป็นจริง</p>	<p>๒.๑ ทบทวนมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยให้ครอบคลุมเรื่องดังต่อไปนี้ เป็นต้น</p> <p>๑) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคนิค เพื่อช่วยในการพิจารณากำหนดราคากลางและรายละเอียดขอบเขตของงานด้านเทคนิคเฉพาะ</p>

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
	<p>๒.๒ การกำหนดราคากลาง และจัดทำขอบเขตของงานฯ (TOR)</p> <ul style="list-style-type: none">- ไม่ได้ดำเนินการสืบราคาเพื่อกำหนดราคากลางเอง แต่ให้ผู้ประกอบการรายหนึ่งรายใดจัดทำราคากลางให้- กำหนดราคากลางบางรายการสูงกว่าความเป็นจริง- กำหนดปริมาณงานที่จะส่งมอบในแต่ละงวดงานน้อยกว่าวงเงินที่ต้องชำระ- เปิดเผยราคากลาง ตลอดจนขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างให้ผู้มีส่วนได้เสียทราบก่อนถึงเวลาอันเหมาะสม <p>๒.๓ การคัดเลือกผู้รับจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none">- คณะกรรมการจัดหาอาจจะกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอื้อประโยชน์ต่อผู้เสนองานรายใดรายหนึ่ง- ใช้ระยะเวลาในการพิจารณาข้อเสนอค่อนข้างมาก เพื่อเอื้อให้ผู้รับจ้างมีระยะเวลาในการแก้ไขข้อเสนอ <p>๒.๔ การอนุมัติสั่งจ้างโดยผู้ไม่มีอำนาจอนุมัติหรือไม่ผ่านความเห็นชอบตามลำดับชั้นการบังคับบัญชา</p> <p>๒.๕ จัดทำสัญญาที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง เช่น การกำหนดอัตราค่าปรับในอัตราขั้นต่ำ เป็นต้น</p>	<p>๒) จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการกำหนดราคากลางและแหล่งที่มาของราคากลาง</p> <p>๓) แต่งตั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านพัสดุ เพื่อช่วยในการพิจารณาอัตราค่าปรับให้เป็นไปตามระเบียบ ตลอดจนให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนของระเบียบ</p> <p>๔) ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ</p> <p>๒.๒ ทบทวนขั้นตอนการรับรองตนเองของคณะกรรมการทุกชุดว่าไม่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้เสนอราคา คู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๒.๓ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด</p> <p>๒.๔ จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรม และจริยธรรม องค์กรความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี</p> <p>๒.๕ กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สป.ดศ. ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน</p>

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต
๓. การบริหารสัญญา		
	<p>๓.๑ อาจมีการแก้ไขสัญญาเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้รับจ้าง</p> <p>๓.๒ อาจมีการติดสินบนคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ</p> <p>๓.๓ ไม่ได้ตรวจรับงานตามสถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา โดยดำเนินการตรวจรับงานตามเอกสารเพียงอย่างเดียว</p> <p>๓.๔ ตรวจรับงานไม่ครบถ้วนตามปริมาณงานที่กำหนดไว้ในสัญญา</p> <p>๓.๕ ระยะเวลาในการดำเนินการตรวจรับพัสดุก่อนข้างนาน เพื่อยืดระยะเวลาในการแก้ไขงานให้กับคู่สัญญา อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาตกลงค่าปรับตามสัญญาได้</p>	<p>๓.๑ กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามมาตรการ กลไก และระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ฉบับปรับปรุง) อย่างเคร่งครัด</p> <p>๓.๒ จัดให้มีกิจกรรมสร้างการรับรู้ ส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม องค์กรความรู้ด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี</p> <p>๓.๓ กำหนดคำสั่ง ประกาศ กลไก มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สป.ดศ. ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน</p>
๔. การดำเนินงานของโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)		
	<p>การดำเนินการแก้ไขปัญหาข่าวปลอม/ข่าวบิดเบือน อาจจะมีการพิจารณาล่าช้า/บิดเบือนไปจากความเป็นจริง เนื่องจากเจ้าหน้าที่กับผู้ที่นำข้อมูลที่ไม่ใช่ข้อเท็จจริงมาเผยแพร่ อาจจะเป็นพวกพ้องกัน</p>	<p>กำหนดเป็นตัวชี้วัดผลงานข้อตกลงการปฏิบัติราชการและสมรรถนะที่คาดหวังในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti Fake News Center : AFNC)</p>

จัดทำโดย

กลุ่มตรวจสอบภายใน

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕